

Framtidens skärgård

LIBERALA FÖRSLAG FÖR EN LEVANDE SKÄRGÅRD
FRÅN LIBERALERNA I REGION STOCKHOLM

Stockholms skärgård är unik. Något liknande existerar inte någon annanstans i Europa. Liberalerna vill förbättra och utveckla skärgårdslivet, samtidigt som vi värnar om och tar vara på det som gör skärgården unik. Besökare, näringsidkare, deltids- och fastboende är alla grupper med olika behov och förväntningar. Vi behöver stärka samarbetet mellan berörda kommuner och organisationer samt regionen för att tillgodose samtliga behov.

Att bo och verka i skärgården innebär speciella förhållanden. Dessa förhållanden behöver uppmärksammas och Region Stockholm har ett ansvar för att det finns en livskraftig skärgård, till glädje för såväl bofasta som besökare, även i framtiden. En bofast befolkning är en förutsättning för att skärgårdens unika miljö ska bevaras och för att besökare ska kunna få service.

Liberalerna anser att det är viktigt att Region Stockholm fortsätter arbetet med att skapa en levande, tillgänglig samt hållbar skärgård. En levande skärgård förutsätter en god turistnäring, en levande kulturmiljö och en attraktiv sjötrafik för besökare och boende. En tillgänglig skärgård är viktig för att alla ska kunna ta del av den fantastiska kultur- samt naturmiljö som vi har. En hållbar skärgård kräver goda möjligheter till avfallshantering samt källsortering, en skärgårdstrafik i världsklass och innovativa klimatlösningar.

En levande skärgård

Region Stockholms ska driva ett aktivt och allsidigt arbete med att stärka förutsättningarna i skärgården. Mycket i denna rapport handlar om skärgårdstrafiken, som är ett regionalt ansvar. Men viktigt är också att fortsätta göra vården mer tillgänglig, för man ska kunna lita på att ett liv i skärgården inte innebär ett liv av otillgänglig vård. Alla ska ha möjligheten att skriva sig hos en namngiven husläkare, som känner och har tid för sina patienter. Vården ska finnas nära människor i hela länet, och därför är det viktigt att närankuterna stärks. Närankuterna i Nacka, Norrtälje, Handen innebär närmre akutvård för många skärgårdsinvånare. Liberalerna är även för en utbyggnad av läkarbåtar likt den som idag utgår ifrån Djurö vårdcentral. Vi har också utökat ambulanshelikopterverksamheten året runt.

Liberalerna värnar skärgårdens utveckling, och de platser som redan har bebyggelse ska kunna utvecklas även framöver. Detta samtidigt som vi värnar att de obebyggda öarna ska bevaras, exempelvis genom att utöka Bullerö naturreservat till den oexploaterade skärgården runt Nämndö.

Behoven och underlagen för vård och kollektivtrafik hänger ihop med möjligheterna att bo och verka i skärgården. Det är därför positivt även i den bemärkelsen att det ökade bostadsbyggandet sker i anslutning till kollektivtrafiksnät. Kärnornas roll i utvecklingen central, och allt eftersom att fler bosätter sig i skärgården blir förutsättningarna för såväl kollektivtrafik som fler vårdcentraler bättre.

Liberalernas förslag

- Stärk vårdcentralerna och ge alla möjlighet att välja en fast husläkare.
- Rädda och utveckla närankuterna som ger bland andra skärgårdsbor en närmare akutvård.

- Öppna för fler läkarbåtar.
- Verka för fler bostäder framför allt på kärnöarna.

En öppen skärgård

Stockholmsregionens skärgård är inte bara ett unikt naturlandskap – skärgården är också ett viktigt turismål, och vi vill att fler turister lätt och smidigt ska kunna ta sig ut och besöka den. Att skapa förutsättningar för ett enkelt resande för permanentboende, näringsidkare och småföretagare som verkar där bidrar till att skapa en mer livskraftig skärgård. Region Stockholm ska underlätta för tillgängliga samt smidigare resor genom att samordna sjö- och landtrafikens turlistor. Det är samtidigt viktigt att båt-tidtabellerna kommer i god tid inför sommarsäsongen och att SL:s och Waxholmsbolagets respektive appar utvecklas samt samordnas bättre, för att öka användarvänligheten och förenkla för resenären.

Liberalerna vill att SL och Waxholmsbolaget tillsammans med bland annat Skärgårdsstiftelsen och företagare i skärgården ser över hur samarbetet med såväl svenska som internationella resebyråer kan förbättras för att främja turistbesök. Vi liberalerna vill även värna om sjötrafikens fortsatta närvaro vid Strömkajen. Detta för att behålla den attraktiva och tillgängliga knutpunkten i centrala stan, med gångavstånd från närliggande kollektivtrafik.

Liberalernas förslag

- Waxholmsbolaget ska i sin trafikplanering ta hänsyn till behoven hos såväl fastboende som näringsidkare för att skapa en levande skärgård året runt.
- Stärk och förbättra samarbetet mellan SL och Waxholmsbolaget och svenska och internationella resebyråer för att främja turistbesök i skärgården.
- Region Stockholm ska underlätta för tillgängliga samt smidiga resor genom att samordna sjötrafikens och landtrafikens turlistor, samt värna om en fortsatt närvaro vid Strömkajen.

En tillgänglig skärgård

En tillgänglig och pålitlig skärgårdstrafik är en förutsättning för att skärgården ska vara en levande plats året om. Region Stockholm ska fortsatt arbeta aktivt med att utveckla skärgårdens replipunkter mellan skärgårdens trafikerade öar och fastlandet. Liberalerna vill se en tillgänglighetsinventering av pendelbåttrafikens bryggor för att alla besökare samt bofasta ska kunna nyttja vattenvägens kollektivtrafik. Detta bör ske i nära samarbete med berörda bryggägare.

Liberalerna vill även se en inventering av väderskydd vid bryggor samt god tillgång till trygga cykelparkering vid större replipunkter. Det är viktigt att all kollektivtrafik har god tillgång till skydd mot väder samt infrastruktur som uppmuntrar till kombinationspendling. Ytterligare vill vi även se

en förbättrad tillgång icke- samt tillgänglighetsanpassade toaletter och tydligare resenärsinformation vid replipunkter.

Det kontinuerliga arbetet med att förbättra tillgängligheten bör ske i nära samarbete samt förankras med det regionala skärgårdsrådet, kommuner, resenärsorganisationer, näringsliv och intresseorganisationer

Liberalernas förslag

- Region Stockholm ska genomföra ett inventeringsarbete för bryggor och anöringsplatser i hela regionen, såväl befintliga som potentiellt nya.
- Vädskydd i båttrafiken ska hålla samma kvalitet som de på land samt finnas i samma utsträckning.

Framtidens båttrafik

Vid kommande upphandlingar av framtidens skärgårdstonnage är det viktigt att kommande båtar med klimatsmarta samt fossilfria drivmedel prioriteras och premieras. Liberalerna vill att biodrivmedel, el samt vätgas arbetas in i kommande upphandlingar. Det är samtidigt viktigt att Region Stockholm är öppen för nya lösningar och deltar aktivt i utvecklingen av framtidens pendelbåtar. Exempel på detta kan vara att erbjuda testbäddar för nya lösningar samt innovationer.

Samtidigt som framtidens tonnage bör vara klimatsmarta och drivas av fossilfria drivmedel, så värnar Liberalerna om det kulturhistoriska tonnaget. De historiska skärgårdsbåtarna är levande kulturhistoria och en viktig del av skärgårdens och Stockholms varumärke samt identitet. Det är viktigt att dessa skärgårdsbåtar går i reguljär trafik och ges betydelsefulla uppdrag.

Liberalernas förslag

- De historiska skärgårdsbåtarna ska fortsatt ha betydelsefulla uppdrag och vara en del av den reguljära trafiken.
- Stockholmsregionen ska vara aktiv i utvecklingen mot framtidens pendelbåtar och vara öppen för marina utvecklingsprojekt genom att erbjuda testbäddar för nya lösningar.
- Skärgårds- och pendelbåtstrafiken ska drivas med klimatsmarta och fossilfria drivmedel. Biodrivmedel, el eller vätgas ska arbetas in i alla kommande upphandlingar.

En hållbar skärgård

I skärgården finns höga naturvärden som måste bevaras. Det är en förutsättning för den biologiska mångfalden men också för en attraktiv boendemiljö och en utveckling av turismen.

Nedskräpning, sophantering och återvinning i skärgården är en växande utmaning i och med en allt mer ökande turism samt ökat intresse för fastboende. Liberalerna tror att civilsamhället kan spela en viktig roll här. Region Stockholm tillsammans med berörda kommuner måste utöka sitt samarbete med berörda aktörer för att utveckla nya lösningar samt metoder för att råda bot på det växande problemet. Det ska vara lätt för besökare samt bofasta att enkelt göra sig av med sitt avfall. Exempel på detta kan vara god tillgänglighet till återvinning, källsortering eller smidig tillgång till tömning av latrintankar för fritidsbåtsägare.

Vi behöver använda modern teknik och främja innovationer för att på ett effektivt och smart sätt restaurera havsmiljön och minska nedskräpningen av vår vackra skärgård. På mängder av områden kan dagens och morgondagens teknik genom innovativa lösningar nya applikationer och framväxten av delningsekonomin göra just det. Allt från sophantering och återvinning, till bottenrensning av slam, syresättning av döda bottnar och nya typer av energikällor som exempelvis vätgas för båtar och fastigheter. Möjligheterna är enorma – vår uppgift är att skapa förutsättningarna för att det ska bli verklighet.

Liberalernas förslag

- Det ska vara enkelt att hantera avfall samt källsortera vid skärgårdens replipunkter.
- Främja innovativa lösningar för att värna om skärgårdens klimat samt miljöer.
- Öka utbudet av båttankstömningstationer för fritidsbåtar utökas i skärgården.